



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Delicta ei pandenda, qui potest corrigere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

ut quisquam se præfente ulli detraheret. Unde cessaverunt omnes à detractione. Quis enim alium carperet, nisi benignè ejus dicta exciperentur? Id. ibid.

Detrahentem secretò proximo suo, hunc persequer. Pl. 100. 5. Doctrinam pulchram hinc discamus: nempe ut nemini detrahamus; sed nè detractioni quidem aurem præbeamus. S. Chryf. hic.

Ventus aquilo dissipat pluvias; & facies iratis linguam detrahentem. Prov. 25. 23. Hugo Card. ex Hier. Si non est auditor, deest detraçtor. Si vultu hilari audieris detrahentem, tu ei das fomitem detrahendi: ille ignem excutit, tu subfemis ignarium. Quod si facie subtriffi, & aversa, detraçtorem audias; discet ille non libenter dicere, quod didicerit non libenter audiri. S. Hier. ad Celant. ep. 14.

Sepi aurem tuam spinis; linguam nequam noli audire, & ori tuo facio ostia, & feras. Eccli 28. 28. Ori ostia, & feras; auribus autem sepe spinarum, apponi præcipit. Discrimen est: quia porta domum claudit; & eos, qui foris sunt, arceat ab ingressu: at sepes spinarum non modò arceat, sed tentantis ingressum pungit, & lacerat. Qui linguam moderatur, satis est, si ostia ori ponat, nè verba disfluant; at qui aures instruit, non modò caveat audire; verum, si quis eò præfente alium carpat, pungat, lancinet. S. Aug. lib. de Discipl. Christ. sepi aurem tuam spinis; ut ille, qui intrare importunè ausus fuerit, non solum repellatur, sed etiam compungatur. Pinna hic.

Cum audisset (Joannes) in vinculis opera Christi. Matth. 11. 2. Cur dicitur Joannes in vinculis audisse opera Christi, non verò turpia facta Herodis, cum sæpius in carcere superiorum crimina referantur? magnæ prudentiæ est, illis aurem præbere, quibus & remedium præstare potes. Joannes, priusquam mitteretur in carcerem, crimina Herodis audiebat, & arguebat, ut corrigeretur: vinculus ea audire non vult; cum illis remedium adhibere prohibeatur. Sylv. hic q. 3.

Non solum maledicentes, sed & aliis detrahentes, moneo, aures obstruere. Dic proximo: habes aliquem, quem laudes, & commendes? aures aperio, ut unguenta suscipiam. Si verò malè velis dicere, verbis ingressum obturo: non enim steruus & cœnum, accipere sustineo. Quòd mihi lucrum, si didicero, quòd ille improbus? maximum igitur nocumentum ex hoc, &c. S. Chryf. tom. 5. hom. 3. ad pop. Antioch.

Detrahente, aut detrahentem audire, quid horum damnabilius sit, non facile dixerim. S. Bern. l. 2. de considerat.

S. IV.

Detrahenti resistè, obloquerè.

Devoravit virga Aaron virgas eorum. Ex. 7. 12. Qui detractiones audit, sit lingua ejus, sicut virga Aaron; quæ devoravit virgam Magorum, compescat linguas detraçtorum. Dicit historia Scholastica, quòd magorum serpentes veri non fuerint, sed per præstigias tales fecerint apparere; ita detraçtores faciunt bonos

apparere serpentes, & malos. Summa Prædic. Detraçtio.

Conterebam molas iniqui. Job. 29. 17. id est, detraçtorum, & de dentibus illius auferre prædam. S. Bernardinus t. 1. l. 23. Artic. 3.

Quid exiitis in desertum videre? Matth. 11. 7. Hòc suò exemplo docet Christus: quòd, quando alicujus honor, & fama, periclitatur, audenter debemus pro illo loqui, ejus virtutes proferre; ut detraçtores compescantur. Sylveira hic. q. 18.

Sæpe suspenderunt morsus suos revocante sonò vocis humanæ. Videmus innoxio canum dente lepores sine vulnere capi; leones quoque ipsos, si vox hominis resulaverit, prædam dimittere: pardos, atque urfos, incitari, ac revocari, vocibus; similiter equos. Ità vehementius illos incitat linguæ flagellum. S. Ambr. ep. 38. de feris.

Qui non repellit injuriam à socio; si potest, tam est in vitio, quàm ille, qui facit. S. Ambr. offic. l. 1. c. 36.

Rapacitatem non putas, si pecunia parcis, famam decerpis? non concupiscis possessionem, & laceras opinionem? non audes corrodere; non tamen potes collaudare. Jam alienum bonum verbò non carpis; nunquid ideo non rapis? Quomodo non rapacitas? ubi evidens bonum debitò defraudas testimonio; & veram alicuius gloriam, etsi mendaciò non corrupis, silentio tamen supprimis? Gilbert. l. 19. in Cant.

S. V.

Delicta ei pandenda, qui potest corrigere.

Joseph accusavit fratres apud patrem crimine pessimo. Gen. 37. 2.

Non possum solus sustinere omnem hunc populum, quia gravis est mihi. Num. 11. 14. Per quadraginta annos, quibus Moyses fuit cum populo in deserto; nec cum fratre suo, nec cum Josue, nec cum uxore, conquestus est illud; sed solum ad DEum refert: quia ipse solus poterat mederi. Sylveira in Matth. 13. c. 31. q. 2.

Videntur mihi sermones tui justis & bonis; sed non est, qui te audiat, constitutus à Rege. 2. Reg. 15. 3. Sed quis faciliorem aditum ad regem habuit, quàm filius? cur ergo hæc patri non dicis; sed particularibus personis? Id. ib.

Zelus zelatum sum. 3. Reg. 19. 14. Elias non Angelo, sed DEO conqueritur: quia solus DEus poterat illis sceleribus remedium adhibere. Id. in Jo. 2. q. 15.

Nonne bonum semen seminasti. Matth. 13. 27. Ad patres familias accurrunt servi seduli ubi messem Zizaniis infertant reperiunt. Oleast adverte non esse mala, quæ vides, vicinis, aut amicis, denuntianda; sed iis, qui possunt ea emendare. Sunt enim nonnulli, qui mala, quæ de proximis sciunt, prius per totam viciniam divulgant; quàm dicant patri, aut domino illius, qui malè operatur.

Domine soror mea reliquit me solum ministrare. Luc. 10. 40. Aderat Lazarus, discipuli, ministræ Marthæ; non tamen his proponit

querimoniam, sed solum Christo: prudentia enim est, illi tantum miseriam aperire, qui & congruum valet adhibere remedium. Sylveira hic q. 9.

Et ecce quidam homo hydropicus erat ante illum. Luc. 14. 2. Constituitur ante Jesum, non alios convivas: quia ille solus poterat mederi.

Vinum non habent. Jo. 2. 3. Cur B. Virgo vini defectum soli Christo manifestat? quia eximia ejus charitas amicorum defectum occultari volebat; & ideo non invitantibus, non ministris, pauperibus; sed Filio soli proponit: ille enim solus poterat juvare. Sylveira hic q. 15.

§. VI.

Detractionum origo, & radix.

Qui reddix mala pro bonis; Prov. 17. 13. Sicut lapides molares, si non habent, quod molant, rotatu suo se ita allidunt, ut ex iis, velut ex silice ignis elicitur, qui ingens excitat incendium. Sic lingua in familiaribus colloquiis, cum deest aliqua utilis materia, quam molat; ad proximorum detractiones, & contentiones, se vertit, ignemque discordiarum excitat. Cornelius hic.

Qui aliorum vitia libenter ex more carpit, peccati maculam non evadet: quia, licet Zelò justitiæ ferveat, aliquando necesse est, ut in laqueos detractionis impingat. Planè, nisi multum nobis nostra vita splenderet, non tantoperè nostris oculis aliena conversatio displiceret. Si districti circa nos essemus, ut dignum est, judices, non tam rigidos experiretur aliena vita censores. B. Petr. Dam. l. 6. ep. 30.

Detractio est proles odii; pinguis, & occulta, ac latens sanguifuga; quæ charitatis omnem consumit, ac demolitur, sanguinem. Jo. Climac. gradu 10. de detract.

Tria radicalia peccata sunt, ex quibus Detractio generatur. I. Est crudelis superbia. II. Crudelis stultitia. III. Crudelis invidia. S. Bernardinus t. 1. f. 23.

Servi expectantes Dominos suos, cum non habent, quò occupentur; accipiunt carbonem, & albos parietes inficiunt. Sic maleferiati, cum non habent aliud, quod loquantur; carbone maledictæ suæ linguæ albos parietes inficiunt. Sed sicut illi atrii pictores manus proprias denigrant; sic hi animas suas. Diez. ser. 3. D. Pass.

§. VII.

*Motiva**Detractiones patienter ferendi.*

Si dormitis inter medios clericos &c. Pf. 67. 14. Hebr. *Si dormitis inter medios tri-*

podas, & ollas; ex quarum contactu denigrati aliquantum fueritis: scitote tamen, quòd tunc estis magis formosi, sicut columbæ, quæ argentatas, & candidas habent pennas; quibus ad cœlestia volent: & dorfum, quò ipsas tribulationes pertulistis, erit fulgenti charitatis aurò splendendum. De Ponte in Cant. 1. Exhort. 22. §. 1.

Destrahant mihi; ego autem orabam. Pf. 108. 4.

Quid desur tibi? aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam? Pf. 119. 3. hoc est, juxta expositionem S. Aug. & Euthymii, quod tibi dabimus antidotum? quæ te consolatione reficiemus? cum te videris vulneratum linguâ dolosâ? *Sagitta potentis acuta cum carbonibus desolatoris.* Hæc tibi sit consolatio, quia jam pacata sunt sagittæ Dei ad judicium venturi, honoremque tuum defensuri. Osorius D. 1. Advent.

Et dixerint omne malum adversus vos mentientes. Matth. 5. 11. Laudat eos Christus D. qui patienter detractiones ferunt. Neque hoc satis; sed addit, *mentientes:* id est, ut ea, quæ nobis imponunt, longè absint à nobis. Pinna in Eccli 13. Ethol. 244.

Si patrem familias Belzebul vocaverunt. Matth. 10. 25. Quis curet calumniatorum verba: nam ab eorum ore nihil non spurcum, & foetidum, novit exire; cur ergo à stibulo conspurcari offenderis? Seneca l. 4. ep. 92. quanta dementia est, vereri, nè infamemur ab infamibus. Quòd stibulum mittat à se stercus, nemo agrè fert; nec in sterquilinum quis iratus est, quòd foetorem emittat. Bæza t. 3. l. 14. §. 5.

Quoniam quantalibet humana cautela suspiciones malevolentissimas non potest omni ex parte vitare, ubi pro existimatione nostra, quidquid rectè possumus, fecerimus; si aliqui de nobis, vel malè fingendo, vel malè credendo, famam nostram decolorare conantur; affit conscientia solatium, planèque etiam gaudium: quòd merces nostra magna est in cœlis, etiam dum dicunt homines mala multa de nobis, piè tamen, justèque viventibus. Illa enim merces, tanquam stipendium est militantium, per arma justitiæ: non solum in dextra, verum etiam sinistra: per gloriam scilicet, & ignobilitatem; per infamiam, & bonam famam. S. Aug. l. de bono viduit. c. 22.

Magna, & mirabilis, & omni acceptione digna, est misericordia DEI; quæ per malos quandoque contra justos duras, & graves infamias suscitare permittit: ut per aquam infamiae vinum nimis gratiosi nominis temperetur; nè justus mens incurrat spiritalem ebrietatem, unde deviare habeat à vero lumine virtutis. S. Bernardinus t. 1. f. 8. artic. 2.

Devotio. Vide Oratio. Sanctitas. Opera bona. Virtus.

